

FCI:N KANSAINVÄLINEN JALOSTUSSTRATEGIA

(alkuperäisversiot löytyvät osoitteesta <http://fci.be/en/Breeding-42.html>)

1. Johdanto

Koiranjalostuksen tavoitteena ovat toiminnallisesti terveet koirat, joiden rakenne ja luonne ovat rotutyypillisiä, ja jotka elävät pitkän ja onnellisen elämän omistajansa, yhteiskunnan sekä koiran itsensä hyödyksi ja iloksi. Jalostuksen tulee edistää syntyvien pentujen sekä niiden emän terveyttä ja hyvinvointia. Tieto, rehellisyys ja yhteistyö sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla on perustana terveelle koiranjalostukselle. Kasvattajia tulee rohkaista painottamaan yhdistelmän tärkeyttä sekä yksittäisen koiran jalostusvalintaa.

FCI:n jäsenten ja sopimuskumppanien tulee järjestää kasvattajille koulutusta, mieluiten vuosittain. Kasvattajien koulutusta suositellaan mieluummin kuin tiukkoja jalostusrajoituksia, jotka voivat helposti johtaa rodun perinnöllisen monimuotoisuuden vähenemiseen, erinomaisten yksilöiden jäämiseen pois jalostuksesta sekä tunnollisten kasvattajien välisen yhteistyön vähenemiseen. Perinnöllisten sairauksien suhteen kasvattajia ja rotuyhdistyksiä tulee rohkaista toimimaan yhteistyössä tutkijoiden kanssa, jotta voidaan välttää tekemästä yhdistelmiä, joista syntyy sairaita jälkeläisiä.

Kaikilla jalostukseen käytettävillä ja terveystarkastettavilla koirilla tulee olla tunnistusmerkintä (mikrosiru tai tatuointi).

Kasvattajien tulisi pitää rotumääritelmää rotukohtaisten ominaisuuksien suuntaviivoina; kaikkea liioittelua tulisi välttää.

2. Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä koiria, joilla on rotutyypillinen rakenne, eli vain koiria, jotka eivät sairasta mitään vakavaa sairautta tai ole fyysisesti toimintarajoitteisia.

2.1 Jos perinnöllistä sairautta sairastavan tai fyysisesti toimintarajoitteisen koiran lähisukulaisia käytetään jalostukseen, ne tulee yhdistää ainoastaan sellaisista linjoista peräisin oleviin koiriin, joilla ei ole samoja sairauksia tai vikoja, tai joissa näiden esiintyvyys on alhainen. Jos sairaudelle tai toimintarajoitteelle on olemassa geenitesti, jalostuskoirat tulee testata, jotta voidaan välttää kahden kantajan yhdistäminen (ks. kohta 5).

2.2 Jalostusyhdistelmiä, jotka olemassa olevan tiedon perusteella lisäävät vakavan sairauden, fyysisen toimintarajoitteen tai vajaatoiminnan riskiä jälkeläisissä, tulisi välttää.

2.3 Jalostukseen tulisi käyttää vain koiria, joilla on tasapainoinen, rotutyypillinen luonne eli koiria, joilla ei ole liiallisia pelkoreaktioita tai aggressiivisuutta provosoimattomissa tai koiralle jokapäiväisissä tilanteissa.

3. Matadorijalostusta ja tiukkaa sukusiitosta tulisi välttää perinnöllisen monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, tai mieluummin lisäämiseksi. Täyssisar- ja vanhempi-jälkeläinen -yhdistelmiä ei tulisi koskaan tehdä. Yhdenkään koiran jälkeläismäärä ei saisi olla suurempi kuin luku, joka vastaa 5% rodun populaation viiden vuoden rekisteröidystä pentumäärästä. Varsinkin pienilukuisissa roduissa rodun populaation kokoa tulee tarkastella myös kansainvälisellä tasolla.

4. Polygeenisten (kvantitatiivisten) sairauksien fenotyyppiset tutkimustulokset (sekä huonot että

hyvät) tulisi olla avoimissa tietokannoissa kaikkien nähtävissä. Tutkimustuloksia pitäisi käyttää jalostuskoirien ja yhdistelmien valinnassa.

4.1 Fenotyyppisistä tuloksista pitäisi mahdollisuuksien mukaan laskea jalostusindeksejä, jotta jalostusvalinta tapahtuisi enemmän genotyypin mukaan pelkän fenotyypin sijasta. Yhdistelmän indeksien keskiarvon tulisi olla rodun keskiarvoa parempi.

4.2 Jalostuskoirien rutiinitutkimuksia pitäisi suositella vain sairauksissa, jotka ovat rodussa merkittäviä ja joilla on suuri vaikutus koiran toiminnalliseen terveyteen.

5. Geenitestituloksia tulisi käyttää estämään sairaiden koirien syntyminen, ei välttämättä karsimaan sairausalleleja rodusta pois. Väistyvästi periytyvän sairauden aiheuttavaa geenimutaatiota kantavat (heterotsygotit) koirat tulisi yhdistää vain sellaisten koirien kanssa, jotka eivät todistetusti ole saman mutaation kantajia.

6. Kaikkien koirien tulee kyetä luonnolliseen astutukseen. Keinosiemennystä ei tulisi käyttää koiran fyysisen kyvyttömyyden kiertämiseksi. Narttu tulisi poistaa jatkojalostuksesta, jos se ei anatomiansa tai kohdun supistusehekkouden vuoksi pysty synnyttämään luonnollisesti, tai jos se ei kykene hoitamaan vastasyntyneitä pentujaan mielenlaatunsa tai maidontuotannossaan esiintyvien perinnöllisten ongelmien vuoksi.

7. Terveysongelmilla, joita ei voida todeta geenitestillä tai joille ei ole olemassa jalostusta varten tehtävää fenotyyppistä rutiinitutkimusta, tulisi olla yhtäläinen painotus rotukohtaisissa jalostusohjelmissä.

8. Jalostusohjelma ei saisi karsia enempää kuin 50 % rodun koirista; jalostuskoirat tulisi valita rodun paremmasta puolikkaasta.

9. Asianmukainen ruokinta ja ympäristöaltistus, sekä pentujen sosiaalisia kykyjä ja reaktioita kehittävä emältä, kasvattajalta ja muilta tuleva stimulaatio tulee olla jokaisen pentueen perusedellytyksenä.

Tarkemmat yksityiskohdat terveestä koiranjalostuksesta annetaan FCI:n kansainvälisissä jalostussäännöissä (Breeding Rules) ja FCI:n johtosäännöissä (Standing Orders; Article 12 – Code of Breeding Ethics).

Strategia hyväksytty 23.5.2009 (FCI Breeding Commission, Napoli)

Dokumentti hyväksytty helmikuussa 2010 (FCI General Committee, Madrid)